

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 6 від «6» 2020 р.)

Ректор

 А. А. Мазаракі

**КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ /
COMMERCIALIZATION OF INTELLECTUAL
PROPERTY**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: В. М. Жуковська, доктор економічних наук, професор

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту 27 січня 2020 року, протокол № 10.

Рецензенти: С. І. Бай, доктор економічних наук, професор
О. В. Папенкова, директор з персоналу
ТОВ «Галерея-Алекс»

**КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ /
COMMERCIALIZATION OF INTELLECTUAL
PROPERTY**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності» призначена для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії денної та заочної форм навчання зі спеціальностей 033 «Філософія», 052 «Політологія», 053 «Психологія», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 081 «Право», 181 «Харчові технології», 122 «Комп'ютерні науки», 281 «Публічне управління та адміністрування», 292 «Міжнародні економічні відносини», 293 «Міжнародне право».

Програму підготовлено відповідно до освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності» є формування теоретичних знань і практичних навичок щодо механізму та організаційно-правового забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування специфічних методів та інструментів комерціалізації, а також набуття фахових компетенцій з планування, організації та контролю проектів комерціалізації знань.

Завданнями дисципліни є надання ґрунтовних знань та умінь в області організації комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, механізму їх використання у бізнесі в якості нематеріальних активів, та інструментів аналізу, способів оцінки і захисту результатів комерціалізації наукових досліджень як об'єктів інтелектуальної власності та трансферу найбільш перспективних розробок на внутрішньому і зовнішніх ринках.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, методичні підходи їх аналізу, оцінки та трансферу.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання:

- сутності інтелектуальної діяльності та її результату в науково-дослідній сфері;
- законодавства, що регулює відносини, що склалися в науково-дослідній сфері інтелектуальної власності;
- методів оцінювання потенціалу наукових проектів (досліджень, розробок);
- основних видів угод про трансфер, ліцензій на використання об'єктів права інтелектуальної власності;

вміння:

- застосовувати правові норми національного та міжнародного законодавства відповідно до предметної галузі;
- здійснювати класифікацію об'єктів права інтелектуальної власності;
- використовувати сучасні інформаційні інструменти та технології;
- ідентифікувати фактори впливу у процесі ініціювання, оцінювання та розроблення проекту/ інноваційної розробки;
- застосовувати методи економічного аналізу результатів інтелектуальної діяльності;
- використовувати різні форми комунікацій.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Комерціалізація інтелектуальної власності», як варіативна компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння здобувачами вищої освіти «доктор філософії» загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-науковими програмами:

033 «Філософія»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК14	Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю.	7, 8
ФК15	Здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у вітчизняних фахових наукових виданнях та у міжнародних наукометричних джерелах.	4, 5 – 8
ФК17	Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.	6, 7, 8

ФК19	Генерування інноваційних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.	6, 7, 8
ФК20	Здатність до саморозвитку, самовдосконалення та відповідальності за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	6, 7, 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН3	Демонструвати здатність формувати структуру і розробляти технологічну карту дослідження.	1 – 8
ПРН 13	Оволодіння принципами наукової етики.	5
ПРН 21	Здатність обґрунтовувати вибір існуючих та/або розробляти нові методології для філософського дослідження.	5 – 8
ПРН 22	Вміння обирати і реалізувати на практиці перспективну наукову співпрацю для обраного напрямку дослідження.	3, 5 – 8

052 «Політологія»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.	3, 4, 5 – 8
ЗК5	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різноманітних джерел політичних знань.	2, 3, 4, 7, 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК2	Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.	7, 8
ФК9	Здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у вітчизняних фахових наукових виданнях та у міжнародних наукометричних джерелах.	4, 5 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН3	Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності.	1-4, 7, 8
ПРН 7	Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.	2,3, 5, 8
ПРН 9	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.	5 – 8
ПРН 12	Уміння доводити результати досліджень та інновацій та публічно їх представляти, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою.	6, 7, 8

053 «Психологія»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК3	Здатність працювати з інформацією наукового характеру, використовувати основні поняття теорії та практики роботи з науковим текстами.	1 – 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК4	Здатність ініціювати наукові проекти в галузі реклами, соціальної психології, психології управління, або ж за науковим напрямом аспіранта і реалізовувати їх на практиці.	2 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з психології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій і публікувати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.	1 – 8
ПРН3	Розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в психології з дотриманням норм професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	1 – 8

071 «Облік і оподаткування»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК03	Здатність розробляти та управляти науковими проектами.	1 – 8
ЗК08	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.	3, 5 – 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК7	Здатність здійснювати апробацію і впровадження результатів наукових досліджень, висновків, методичних та практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	1, 4 - 8
ФК8	Здатність публічно представляти, захищати результати своїх наукових і практичних досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою.	3 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН11	Управляти науковими проектами та/або розробляти пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.	1, 3- 5

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, зокрема здатності до філософського осмислення та обробки наукової літератури, її систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків.	1 – 8
ЗК6	Здатність аналізувати, узагальнювати та оцінювати різноманітні явища та процеси з урахуванням сучасних економічних концепцій	1, 3-8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК3	Здатність досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем розвитку фінансово-економічних відносин з використанням новітніх методів наукового дослідження.	1, 2, 4 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН5	Здійснювати наукове дослідження та оприлюднювати його результати з вмінням виокремлювати особистий внесок.	1, 3, 6
ПРН13	Уміння усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності у сфері професійної діяльності.	1 – 8
ПРН16	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення завдань.	1, 4 – 8

073 «Менеджмент»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Здатність до формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору, зокрема здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу і синтезу, обробленню та аналізу інформації з різних джерел	1, 3, 4, 5 – 8
ЗК4	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування баз даних та інших електронних ресурсів,	1 – 8

	спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності.	
ЗК5	Здатність управляти науковими проектами, зокрема, і ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами, та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності	3, 4, 5 – 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК5	Здатність до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрунтованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації ефективних та / або результативних менеджерських рішень.	1, 5 – 8
ФК6	Здатність досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і презентувати їх результати	4, 5 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
РН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з менеджменту і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	1 – 8
РН5	Розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.	5 – 8
РН8	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту	4, 5, 7

075 «Маркетинг»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Володіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.	1, 2, 5 – 8
ЗК5	Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності	3, 4, 7, 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК10	Здатність до практичного впровадження результатів власних досліджень у сфері маркетингу, комерціалізації інтелектуальної власності.	7, 8

<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН12	Впроваджувати результати власних наукових досліджень у сфері маркетингу.	1 – 8
ПРН15	Демонструвати високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення та впровадження їх результатів.	1, 3, 5 – 8
ПРН 20	Використовувати в професійній діяльності основи правового забезпечення наукових досліджень, комерціалізації інтелектуальної власності.	1, 3, 5 – 8

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК3	Здатність працювати в міжнародному контексті.	2, 3, 4, 5 – 8
ЗК5	Здатність приймати обґрунтовані рішення	3 – 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК9	Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди розвитку підприємництва і торгівлі, реєструвати права інтелектуальної власності та здійснювати комерціалізацію результатів досліджень.	5 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 8	Використовувати інноваційні підходи для вирішення проблемних питань щодо асортименту, якості та безпечності продукції, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності, впровадження та комерціалізацію результатів досліджень	3- 8

081 «Право»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Здатність до самовдосконалення, підвищення інтелектуального та культурного рівня, до безперервної професійної освіти, удосконалення професійної етики, культурного кругозору спеціально-професійних навиків.	1, 2, 7, 8
ЗК3	Здатність до проведення наукових досліджень із застосуванням новітніх методів наукового пошуку, використання загальнонаукових знань при застосуванні методів наукових досліджень.	1-4,7-8
ЗК4	Здатність до критичного аналізу фактів та синтезу нових наукових ідей на основі логічних аргументів.	3, 4, 7, 8
ЗК10	Спроможність забезпечити комерціалізацію наукових розробок, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрацію прав інтелектуальної власності.	1 - 8

<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Формування глибинних знань та всебічного уявлення про систему міжнародного права, національну правову систему, правову та економічну політику держави та провідних міжнародних інституцій.	7,8
ФК2	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з проблем права.	1, 5 – 8
ФК5	Здатність досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем права з використанням новітніх методів наукового дослідження, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.	3 – 8
ФК6	Здатність до виконання оригінальних наукових досліджень в галузі права на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, з акцентом на актуальних загальнодержавних проблемах з використанням новітніх методів науково пошуку.	1 – 8
ФК7	Вміння юридично правильно кваліфікувати факти і обставини у праві.	3 – 8
ФК8	Поглиблене вивчення методів наукового пошуку та теоретичних основ у сфері права.	2, 3, 4, 5 – 8
ФК9	Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина, соціальних спільнот.	3 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички для проведення наукового дослідження та впровадження його результатів на практиці.	1 – 8
ПРН3	Генерування нових ідей (креативність), абстрактне мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій.	2, 3, 4, 5 – 8
ПРН 4	Уміння абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати правову інформацію в складних і непередбачуваних умовах.	3 – 8
ПРН 5.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з проблем у сфері права.	1 – 8
ПРН 7	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення складних правових завдань.	1,4
ПРН 8	Опанування найважливіших фактів, концепцій, принципів і теорій права; вміння застосовувати ці знання для розв'язання практичних завдань.	2, 7, 8
ПРН 9	Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.	4 – 5, 8
ПРН 10	Опанування підходів до моделювання складних правових процесів, прогнозування їх розвитку в умовах динамічних соціо-економічних перетворень.	2,3, 4, 7

ПРН11	Здатність до розробки конкретних пропозицій щодо удосконалення правового механізму у сфері суспільних відносин, з досліджуваного наукового напрямку	2, 7
ПРН12	Уміння обґрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, безпосереднім суб'єктам правових відносин.	1, 3, 5 – 8
ПРН13	Здатність до письмового й усного представлення наукового та практичного матеріалу та аргументування його результатів.	1, 3, 5, 7, 8
ПРН 15	Здатність розробляти та доступно викладати освітні дисципліни для здобувачів правової освіти	5, 8

122 «Комп'ютерні науки»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК9	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управлінні науковими проектами та/або підготовці пропозицій щодо фінансування проектів наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.	3, 4, 5 – 8
ЗК10	Здатність оформлювати звітну документацію за результатами наукових досліджень у відповідності до затверджених стандартів.	3, 4, 7, 8
ЗК11	Володіння знаннями у сфері правового забезпечення наукових досліджень, розуміння регламентних норм і положень наукової і науково-технічної діяльності.	1 – 5, 7, 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН6	Вміти здійснювати підготовку науково-обґрунтованих пропозицій щодо фінансування проектів наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності та оформлювати звітну документацію за результатами наукових досліджень у відповідності до затверджених стандартів.	2, 4– 8
ПРН18	Навички комерціалізації результатів наукових досліджень.	2, 7 – 8

181 «Харчові технології»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК4	Реєстрації прав інтелектуальної власності, в тому числі здатність розробляти та впроваджувати технологічні рішення для забезпечення та збереження якості і безпечності продовольчої сировини та харчових продуктів впродовж технологічного процесу та в процесі зберігання	2 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		

ПРН14	Оцінювати економічну доцільність впровадження інноваційних наукових розробок, у тому числі за результатами маркетингового дослідження продовольчого ринку за рівнем доступності у споживанні харчової продукції.	1 - 8
-------	--	-------

281 «Публічне управління та адміністрування»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК10	Спроможність забезпечити комерціалізацію наукових розробок.	1 – 8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК4	Здатність виявляти, формулювати і пропонувати інноваційні вирішення проблем публічного управління та адміністрування.	1- 4, 6, 7, 8
ФК5	Здатність досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування з використанням новітніх методів наукового дослідження.	3 – 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН5	Володіння підходами та інструментарієм дослідження аналізу державної політики.	1-3, 7, 8
ПРН6	Здатність виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері публічного управління та адміністрування і обирати методи для їх розв'язання.	1, 3 – 5

292 «Міжнародні економічні відносини»

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 5	Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.	2, 4, 6, 7, 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ФК 5	Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	3, 4, 7, 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН5	Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики	1,3-8
ПРН11	Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	2, 4, 5, 6, 8

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК7	Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень.	4 – 8
ЗК8	Здатність до реєстрації прав інтелектуальної власності.	2, 3, 4,7
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички для проведення наукового дослідження та впровадження його результатів на практиці.	1, 2, 6-8
ПРН12	Уміння обгрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, які цікавляться міжнародними відносинами.	6 – 8
ПРН13	Навички комерціалізації результатів наукових досліджень..	2 – 8

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи комерціалізації інтелектуальної власності

Роль та значення інтелектуальної власності в формуванні та розвитку національної інноваційної системи. Роль технологій в інформаційному суспільстві. Індикатори інноваційного розвитку країни. Поняття результатів наукових досліджень і розробок, об'єктів права інтелектуальної власності, інновацій, трансферу і комерціалізації інтелектуальної власності. Види трансферу технологій. Комерціалізація як масштаб використання інтелектуальних знань.

Сутнісна характеристика комерційного потенціалу об'єкта інтелектуальної власності. Суб'єкти комерціалізації інтелектуальної власності. Класифікація та сутнісна характеристики об'єктів комерціалізації інтелектуальної власності: промисловий зразок, корисна модель, винахід, торговий знак (марка). Поняття патенту та авторського свідоцтва як охоронних документів у сфері комерціалізації інтелектуальної власності. Термін дії та умови пролонгації охоронних документів. Специфічні характеристики об'єктів авторського права та їх комерційна складова.

Сутність і організаційний механізм комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок як об'єктів права інтелектуальної

власності. Оцінка ефективності процесу комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1 – 14.

Основний: 16 – 18, 20.

Додатковий: 22 – 27, 30, 31, 37 – 39.

Інтернет-джерела: 40 – 52.

Тема 2. Система міжнародних угод комерціалізації інтелектуальної власності

Світовий ринок інтелектуальної власності. Учасники ринку. Інституційна складова державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Законодавство країн ОЕСД. Всесвітня організація інтелектуальної власності WIPO. Відомство з питань інтелектуальної власності ЄС (EU IPO). Умови правового забезпечення комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Основні положення діючих міжнародних конвенцій та їх використання.

Особливості подання міжнародної заявки на реєстрацію об'єкта інтелектуальної власності. Порядок міжнародної реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності. Міжнародна реєстрація торгової марки. Реєстрації торгових знаків та промислових зразків ЄС. Міжнародна реєстрація патенту на промисловий зразок за гаазькою системою. Переваги міжнародного патентування корисної моделі. Патентний закон Німеччини. Комерціалізація інтелектуальної власності у Великій Британії. Податкове кредитування наукових досліджень та розробок. Досвід Польщі.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1 – 14.

Основний: 15 – 21.

Додатковий: 26, 27, 30, 31, 35, 37 – 39.

Інтернет-джерела: 40 – 52.

Тема 3. Комерціалізація об'єктів авторського права

Результати наукових досліджень і розробок як товар. Поняття, основні завдання, функції і принципи авторського права. Регулювання особистих немайнових та майнових прав авторів та їх правонаступників. Джерела, умови дії авторського та суміжних прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Суб'єкти та об'єкти авторського права у комерційній діяльності. Реєстрація авторського права. Специфічні ознаки авторського права: поширення, форма, термін дії. Змішана природа об'єктів авторського права

на наукові розробки та творів мистецтва. Розпорядження майновими авторськими правами. Монетизація використання творів науки, літератури та мистецтва.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 3, 5 – 14.

Основний: 15 – 19.

Додатковий: 22 – 25, 30 – 33.

Інтернет-джерела: 40, 42, 49.

Тема 4. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок

Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок: інжиніринг, промислова кооперація, передача технологій в рамках спільних підприємств, технічна допомога, франчайзинг, лізинг. Стратегії використання прав на об'єкти інтелектуальної власності: галузеві аспекти.

Об'єкти інтелектуальної власності у статутному капіталі підприємства. Особливості комерціалізації торгової марки (знаку) та її використання у бізнесі. Капіталізація торгової марки. Умови використання торгової марки. Передача об'єкта інтелектуальної власності на комерційній основі. Узгодження інтересів та синхронізація дій суб'єктів секторів підприємництва, вищої освіти, держави та громадськості (спіраль Quadruple Helix).

Модель комерціалізації результатів наукових досліджень закладами вищої освіти України. Економічний ефект комерціалізації наукових досліджень та розробок. Аналіз податкової ефективності операцій. Перешкоди комерціалізації інтелектуальної власності. Врегулювання проблемних питань захисту і комерціалізації результатів наукових досліджень та розробок: вітчизняний і зарубіжний досвід.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 4 – 14.

Основний: 16 – 18.

Додатковий: 22 – 39.

Інтернет-джерела: 40, 42, 49.

Тема 5. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності на підприємстві

Принципи і показники оцінки корисності результатів наукових досліджень і розробок. Маркетинг результатів наукових досліджень і розробок. Етапи розвитку маркетингу науково-технічних рішень. Основні елементи стратегії прощтовхування інновацій. Ідентифікація факторів у

процесі комерціалізації та їх оцінка. Визначення сфери використання об'єкта інтелектуальної власності, оцінка комерційного потенціалу, оцінка корисності. Методи прогнозування розвитку науки і технологій. Підготовка до проведення переговорів. Стратегія і тактика проведення переговорів. Мета і критеріїв оцінки ефективності комерціалізації ідей. Показники оцінювання корисності наукового дослідження/розробки. Визначення стратегічних напрямів комерціалізації результатів.

Складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень. Розробка проекту комерціалізації об'єкта власності Види доходів та витрат за формою комерціалізації інтелектуальної власності: використання у власному виробництві, продаж прав на об'єкти комерціалізації ідей, спільне використання ідей з інвестором.

Витрати на формування та підтримку креативного потенціалу підприємства. Витрати на організацію виробництва; витрати на проведення маркетингових досліджень, рекламну кампанію та залучення потенційних споживачів; витрати на модифікацію та доопрацювання продукції підприємства; витрати на захист патентних прав тощо. Форма подання опису об'єкта інтелектуальної власності на ринок. Основні етапи комерціалізації наукових досліджень і розробок (технологій). Створення повного товарного технологічного пакету. Просування розробки на ринок. Адаптація (доробка) вихідного товарного пакету до вимог покупця. Реалізація на ринку. Комерційний ефект.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 3 – 8, 11, 13.

Основний: 15 – 21.

Додатковий: 22, 28 – 30, 36 – 38.

Інтернет-джерела: 40 – 43.

Тема 6. Інструменти оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності

Нормативи та методичний інструментарій оцінки у процесі комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. Методи форсайт досліджень. Підходи та методи оцінки оцінювання прав на об'єкти інтелектуальної власності. Витратний (інвестиційний) підхід. Порівняльний (аналоговий) підхід. Прибутковий (дохідний) підхід. Методи і інструменти оцінювання Методи оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності. Метод визначення початкових витрат. Метод оцінювання вартості заміщення. Метод відновлювальної вартості. Метод на основі порівняльного аналізу продажів. Метод звільнення від роялті. Методи дисконтування майбутніх грошових потоків. Метод капіталізації прибутку. Метод оцінювання прав гудвілу. Переваги та обмеження

існуючих підходів до оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1 – 7, 12.

Основний: 15 – 19.

Додатковий: 22, 27, 33 – 39.

Інтернет-джерела: 40, 42, 43, 50 – 52.

Тема 7. Ліцензування як форма комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок

Ліцензування як форма комерціалізації технологій та розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Сутність ліцензування. Види ліцензійних договорів (licensing agreement) та їх комерційна складова: ліцензія; ліцензійний договір; договір про створення за замовленням об'єкта інтелектуальної власності; договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності; договір комерційної концесії. Види та сутнісні відмінності ліцензій: виключна, невиключна (проста), одинична, проста, примусова та відкрита. Структура, зміст та істотні умови ліцензійного договору. Ідентифікація майнових прав на відповідний результат творчості чи засіб індивідуалізації як предмет ліцензійного договору.

Охорона комерційної таємниці органами державної влади. Сутність та форми комерціалізації ноу-хау. Ліцензійні угоди на ноу-хау. Засоби платежів у разі передачі ноу-хау. Предмет договору комерційної концесії. Опціональний договір. Принципи та методи розрахунку ціни ліцензії. Види ліцензійних винагород. Паушальні платежі, роялті, платежі на компенсаційній основі, комбіновані (змішані) платежі. Фактори, що впливають на розмір винагороди за ліцензію. Методи визначення ціни ліцензії: на основі розміру прибутку ліцензіата, методом роялті. Розрахунок ставки роялті.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1 – 7, 12.

Основний: 15 – 19.

Додатковий: 25, 30, 31, 34, 35, 39.

Інтернет-джерела: 40, 42, 44, 46, 48.

Тема 8. Система управління трансфером технологій на підприємстві

Поняття системи управління трансферу технологій. Українська інтегрована система трансферу технологій. Національна мережа трансферу

технологій) та локальний (центри інновацій, трансферу і комерціалізації технологій, науково-виробничі комплекси, інноваційно-технологічні кластери, бізнес-інкубатори, індустриальні парки, наукові парки). Суб'єкти та об'єкти управління трансфером технологій. Патентна діяльність. Управління трансфером технологій на підприємстві. Моделі поведінки підприємства щодо реалізації науково-технологічного потенціалу. Сутність етапів проектування трансферу технологій. Структура портфеля технологій. Технологічна стратегія та фактори впливу на її вибір, оцінка реалізації.

Стратегія технологічного лідерства. Види високотехнологічної продукції (ВТП): за призначенням, функціональністю, якістю, складом матеріалів. Фактори, які впливають на комерціалізацію ВТП. Встановлення ознак інноваційності, конкретизація видів продуктів/матеріалів у межах ознак інноваційності, ідентифікація та оцінювання рівня ознак інноваційності ВТП.

Етапи комерціалізації ВТП: експериментальне, одиничне, серійне масове виробництво; удосконалення або модифікація. Етапи життєвого циклу ВТП. Взаємозв'язок між операціями та ознаками інноваційності ВТП під час комерціалізації. Рівні дифузії ВТП. Вплив дифузії на комерціалізацію ВТП у просторі і часі.

Фінансування комерційного трансферу технологій. Технологічний аудит. Технологічне прогнозування. Договори про трансфер і комерціалізацію технологій. Укладання контракту. Ризики у договорі з контрагентами. Методи зниження ризиків на етапах проектування технологій та трансферу. Показники оцінювання ефективності трансферу технологій.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1 – 5, 13, 14.

Основний: 15 – 18.

Додатковий: 25, 29, 30, 32, 37 – 39.

Інтернет-джерела: 40, 41, 44, 49, 51, 52.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правовий

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051
2. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001
3. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14 липня 1967 р., м.Стокгольм. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169
4. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134
5. Методика оцінки майнових прав інтелектуальної власності. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0726-08>.
6. Національний стандарт №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF>
7. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. Набуття чинності для України: 25 грудня 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1994, № 13, ст.64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
9. Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними // Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%D0%BF>
10. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. Постанова КМУ України від 23 грудня 2004 р. № 1716. Редакція від 14.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>
11. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
12. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі. Закон України від 05.12.2012, № 3687- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
13. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. Відомості Верховної Ради. 1994. №7. Ст.36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
14. Цивільний кодекс України від 16.01.03 № 435-IV ВРУ. Редакція від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Основний

15. Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч.

посіб. Київ. Інтер Юрінком. 2018. 456 с.

16. *Інтелектуальна власність: Навчальний посібник; за ред. О.В.Нестерцової-Собакарь. Київ: Дніпро, 2018. 140 с.*

17. Мазаракі А. А., Андрощук Г. О., Бай С. І. та ін. *Трансфер технологій: підручник. За заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 556 с.**

18. Остапович Г. М., Стороженко О. М., Уманців Г. В., Фоміна О. В. *Інтелектуальна власність: навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2012. 456 с.*

19. Ходаківський, Є. І. Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. *Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 275 с.*

20. Lee Peter, *Reconceptualizing the Role of Intellectual Property Rights in Shaping Industry Structure* (2019). 72 Vand. L. Rev. 1197 (2019).; UC Davis Legal Studies Research Paper. URL: <https://ssrn.com/abstract=3271882>

21. *Your Guide to IP Commercialization. The European IP helpdesk. 2019.* URL: <https://www.iprhelpdesk.eu/sites/default/files/2018-12/european-ipr-helpdesk-your-guide-to-ip-commercialisation.pdf>

Додатковий

22. Андрощук Г. О. Давимука С. А. *Інтелектуальна власність у науково-технічній сфері: методи та принципи вартісної оцінки: монографія. Київ. Парламентське видавництво, 2014. 304 с.*

23. Боголіб Т. М. *Комерціалізація наукових розробок університетів Економіка України. 2014. № 1 (618). С. 33–50.*

24. Васильєва О. І. *Проблеми комерціалізації інтелектуальної власності та трансферу технологій між державними установами та бізнесом: збірник наукових праць Донецького державного університету управління (Серія «Державне управління»).* 2018. Т. XIX, вип. 307. С. 143–149.

25. Вербовська Л. С. *Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності як стратегічна складова розвитку підприємства. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2015. №11. С. 78-84.*

26. Іващенко Д. Є. *Генеza та аналіз норм кодексу поведінки у сфері міжнародного трансферу технологій. Наукові записки міжнародного гуманітарного університету. 2019. №30. С. 8-12.*

27. Іващенко Д. Є. *Генеza міжнародно-правової регламентації трансферу технологій. Гілея: науковий вісник. 2018. №129. С. 259-264.*

28. Іващенко Д. Є. *Правовий статус техногенної идеи как объекта международного техногенного трансфера. Legea și Viața. 2019. № 9/2. Р. 51-54.*

29. Кам'янська О., Чікіна О. *Визначення комерційного потенціалу об'єктів інтелектуальної власності: Проблеми системного підходу в економіці. електронне наукове фахове видання. 2009. №4. URL: http://www.nbu.gov.ua/ejournals/PSPE/2009_4/Chikina_409.htm*

30. Кліпкова О. І. *Аналіз ефективності процесу комерціалізації ідей при*

* Курсивом виділені джерела, що є бібліотеці КНТЕУ

умові постійних змін ринкової кон'юнктури. *Технологический аудит и резервы производства*. 2015. № 6(5). С.58-62.

31. Косенко О. П. Комерціалізація інтелектуально-інноваційних технологій : монографія. Харків. НТУ «ХПІ». 2015. 599 с.

32. Нерсесов В. Р. Механізм адаптації систем стандартизації і сертифікації України для усунення технічних бар'єрів у зовнішній торгівлі. Механізм розвитку і безпеки економіки та суспільства : монографія. За заг. ред. проф. В.В.Дятлової. Харків: Видавництво НТМТ, 2015. С.74–81.

33. Холявко Н. І., Шестаковська Т. Л. Модель комерціалізації результатів наукових досліджень закладами вищої освіти України. *Вісник ЖДТУ*. 2018. №3(85).

34. Abbas A., Avdic A., Chang Barker K., Xiaobao P. Knowledge Transfer from Universities to Industry Through University Technology Transfer Offices. *Наука та інновації*. 2018. Т.14, №2. С.5-18. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/134000>

35. Louise G. Bernier. Protection and Commercialization of Biotechnology Inventions in Canada and Québec. *Industrial Biotechnology*. 2019. Vol. 15, №3. URL: <https://www.liebertpub.com/doi/full/10.1089/ind.2019.29170.lgb?cookieSet=1>

36. Quantification of IPR infringement – Sectorial studies. URL: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-studies>

37. Van Norman GA, Eisenkot R. Technology Transfer: From the Research Bench to Commercialization: Part 1: Intellectual Property Rights-Basics of Patents and Copyrights. *JACC Basic Transl Sci*. 2017;2(1): 85–97. Published 2017 Feb 27. doi:10.1016/j.jacbts.2017.01.003

38. Van Norman GA, Eisenkot R. Technology Transfer: From the Research Bench to Commercialization: Part 2: The Commercialization Process. *JACC Basic Transl Sci*. 2017; 2(2):197–208. Published 2017. Apr 24. doi:10.1016/j.jacbts.2017.03.00

39. Weis J, Bashyam A, Ekchian GJ, Paisner K, Vanderford NL. Evaluating disparities in the U.S. technology transfer ecosystem to improve bench to business translation. *F1000Res*. 2018; 7:329. Published 2018 Mar 15. doi:10.12688/f1000research.14210.1

Інтернет-джерела

40. Видання у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/official-publication>

41. Державна служба статистики України: Економічна статистика / Наука, технології та інновації. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

42. Державне підприємство «Українське агентство з авторських та суміжних прав». URL: <http://www.uacr.kiev.ua>

43. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент). URL: <https://ukrpatent.org/uk/>

44. World Intellectual Property Organization (WIPO) URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

45. The European Observatory on Infringements of Intellectual Property

(EU IPO). URL: <https://euipo.europa.eu/>

46. Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність». URL: <http://www.intelvas.com.ua>

47. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/>

48. Словник термінів інтелектуальної власності. URL: <https://smithhopen.com/resources/glossary-of-intellectual-property-terms/>

49. Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг. URL: <http://www.ip-centr.kiev.ua>.

50. The Global Talent Competitiveness Index 2019. URL: <https://gtcistudy.com/wpcontent/uploads/2019/01/GTCI-2019-Report.pdf>

51. World Intellectual Property Indicators 2018. URL: wipo.int/publications/ru/details.jsp?id=4369.

52. World Intellectual Property Report 2019 – The Geography of Innovation: Local Hotspots, Global Networks. WIPO Report. 2019. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_944_2019.pdf